

Concept verslag 10^e klankbordgroep (KBG) bijeenkomst Windpark Agro Wind Reusel (WAWR)
15 januari 2020 – 20.00 tot 22.12 uur

Locatie: **Van den Borne Aardappelen** Postelsedijk 15 Reusel

	<p><u>Aanwezigen:</u> Zie bijgevoegde presentielijst.</p>
1.	<p><u>Opening – vaststelling agenda en eventuele aanvulling agendapunten:</u> In verband met ziekte van de voorzitter Hans Kursten, zit Paul Frijling vanavond de klankbordgroep voor. Paul van Limpt heeft in verband met verhuizing naar Den Bosch zijn bestuurszetel van de Dorpsraad Reusel neergelegd en is daardoor geen lid meer van de klankbordgroep.</p> <p>Agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.</p> <p>In verband met de aanwezigheid van Jan Rots (Bosgroep Zuid) en Sandor Löwik (BMF) volgt een korte voorstelronde.</p>
2.	<p><u>Mededelingen, openstaande vragen/actiepunten n.a.v. de 9^e klankbordgroep bijeenkomst van 3 juli 2019:</u> De aanwezige leden klankbordgroep hebben geen vragen naar aanleiding van het vastgestelde verslag van de vorige bijeenkomst.</p> <p><u>n.a.v. Openstaande actiepunten:</u> Er staan nog een aantal punten open m.b.t. acties vanuit de gemeente. Zowel Henk Scheeris als Marja de Bruin blijven aandringen op opvolging. M.b.t. eindrapportage communicatie Clémence Roosen – dit is nog niet in ons bezit. M.b.t. omgevingsfonds – Daan en Mariëlle nemen alle aanbevelingen mee en dragen het project over aan een externe adviseur. Niet bekend is wie de daarbij behorende kosten zal dragen aandachtspunt!</p>
3.	<p><u>Stand van zaken vergunning proces, korte update ontwikkelingen en actuele planning:</u> Stappen welke gezet zijn en welke nog gezet moeten worden in de vergunningprocedure staan vermeld in de bijgesloten presentatie.</p> <p>Er zijn 10 zienswijzen ingediend waarvan er 9 uniek beantwoording vindt op dit moment plaats en op 21 januari brengt het college van B&W een advies uit aan de gemeenteraad. De MER-commissie is tevreden over de resultaten met uitzondering van twee punten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) De locatie onderbouwing moet uitvoeriger 2.) Een nulmeting moet uitgevoerd worden m.b.t. de vleermuizen en een aantal vogels. Herhaal deze meting als het park in gebruik is zodat dit in de toekomst ook als informatie voor andere parken in of nabij een natuurgebied kan dienen. <p><u>Vraag:</u> Wordt er gekeken naar het weglaten van de oostelijke lijn? Nee, met 7 molens is het geen rendabel park meer.</p> <p>Als er op 18 februari 2020 een definitieve omgevingsvergunning (verklaring van geen bedenking) wordt afgegeven kan er daarna 6 weken beroep worden aangetekend bij de Raad van Staten. Met deze omgevingsvergunning kan de initiatiefnemer al wel een aanvraag indienen voor de SDE-subsidie. Naast het vergunningen proces zijn er ook een aantal afspraken gemaakt tussen de initiatiefnemer en de gemeente & provincie rond de maatschappelijke meerwaarde.</p>

	<p>Zie sheet 4.</p> <p><u>Vraag:</u> Participatie is in dit geval voor 100% vanuit de directe omgeving maar hoe voorziet het participatie plan in de deelname van de bewoners buiten de directe omgeving?</p> <p>Het participatie plan is openbaar inzichtelijk via de website van VHTAC en is in afstemming met gemeente tot stand gekomen. De financiële participatie staat omschreven in de vorm van uitgifte obligaties voor maximaal 25% van het eigen vermogen. De verdere uitvoering van het plan moet nog gestart worden.</p> <p><u>Vraag:</u> Is de omgeving betrokken bij het opstellen van het participatieplan of het omgevingsfonds?</p> <p>De directe omgeving (tot 900m) is nauw betrokken geweest bij het opstellen van het participatieplan. Het resultaat is besproken in de klankbordgroep die de gelegenheid heeft gekregen met voorstellen ter verbetering/aanvulling te komen</p> <p>Het omgevingsfonds en de invulling daarvan is herhaaldelijk besproken in de klankbordgroep. Van daaruit heeft de Dorpsraad de handschoen opgepakt om in overleg met de gemeente te komen tot de randvoorwaarden binnen dit omgevingsfonds. De Gemeente is nu aan zet.</p>
4.	<p><u>Thema Natuurcompensatie, natuurversterking en landschap:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toelichting op de door Windpark Agro Wind Reusel (WAWR) gemaakte afspraken met provincie en gemeente over natuur en landschap door Paul Frijling: Twee turbines van het windpark staan geheel of gedeeltelijk in NNB gebied en dat is niet toegestaan tenzij het NNB gebied wordt her begrenst. Her begrenzen kan alleen als het om een kleinschalig gebied gaat en de provincie heeft aangegeven de aantasting van het NNB als kleinschalig te zien. Hierdoor moet de ruimte van de aantasting van het NNB gebied, gecompenseerd worden op een andere locatie. In totaal moet de natuur met 6,27 ha gecompenseerd worden. Naast deze verplichte compensatie staat in het compensatieplan beschreven welke extra compensatie WAWR wil gaan uitvoeren. Ook weergegeven in de presentatie. • Uitleg visie op natuur en landschap van de initiatiefnemers door Jacob van den Borne: Bij de grondeigenaren is geïnventariseerd welke eigenaren grond beschikbaar willen stellen voor de herindeling van het natuurgebied rondom de windmolens. Een aantal grondeigenaren heeft toegezegd en een aantal heeft de intentie uit gesproken en open te staan om akkerland tegen bepaalde voorwaarden af te willen staan. Invulling van de verplichte en de vrijwillige compensatie gronden moet nog verder worden uitgewerkt en input daarvoor is van harte welkom actie allen • Bespreking aanpak voor de invulling van het inrichtings- en beheerplan natuur, onder leiding van Jan Rots van de Bosgroep Zuid: Jan Rots schets aan de hand van een aantal kaarten via www.ahn.nl, https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan en www.topotijdreis.nl de geschiedenis van het landbouw gebied in Reusel Zuid in combinatie met de bossen tussen Reusel en Bladel. Daarbij zoemt Jan ook in op de huidige waterkwaliteit en de waterhuishouding van de drie vennen. Zo ook de beperkingen voor de beleving van dit bosgebied doordat er landbouw plaatsvindt diep achter in dit bosgebied. Gedurende de ontwikkeling van windpark De Pals en Windpark Agro Wind Reusel is er een ambitieplan ontstaan waarbij de landbouw als neven activiteit in het gebied wordt gezien (agrarisch medegebruik) waardoor er een werkelijke kans ontstaat voor het totale gebied. Met de provincie is er inmiddels gesproken over dit ambitieplan, de invulling van droog schraalgrasland en kruiden- & faunarijke graslanden, struwelen, houtwallen en singels waarbij de perceelsgrenzen los gelaten zijn. Het totale gebied van Pals en Windpark Agro Wind Reusel (verplichte en vrijwillige compensatie en het ambitieplan) komt dan op 93 ha. <u>Vraag:</u> wordt er ook gekeken naar de soorten dieren die er nu leven in dit gebied en de versterking daarvan? In deze landbouwenclave niet specifiek – de heide gebonden soorten reptielen en levendbarende hagedissen, inclusief de gladde slang leeft op droog schraalgrasland en de verbindingroute ligt niet over de beoogde landbouwpercelen. Deze landbouwpercelen zijn ook veel te rijk en willen we die geschikt maken dan moet je deze percelen minstens 50 cm afgraven waardoor ze juist water aan gaat trekken en vormen zij nog geen geschikte ondergrond voor deze soorten. Daarnaast is het afgraven onwenselijk voor de bestaande vennen.

Aandachtspunt: oproep wordt gedaan om in de nulmeting breed te kijken naar de huidige bewoners van het gebied en dus ook de hagedis en de gladde slang mee te nemen in de nul meting?

Met de resultaten van de opvolgende metingen kan het effect van windmolens en de aangebrachte compensatie voor deze dieren dan in beeld gebracht worden.

Hierdoor verzamelen wij praktijk informatie voor de inrichting van andere windparken in of nabij NNB gebied.

- Het eerste idee van een inrichtingsplan door Bijenhouders vereniging St. Ambrosius Reusel & Natuur- en (Weide) vogelvereniging Reusel-De Mierden: Piet Peijs schets aan de hand van sheet 10 een mogelijke invulling van het gebied. Kruidenrijk grasland wordt gebruikelijk ingezaaid met 4 tot 6 indicatorsoorten maar zij adviseren om minimaal 24 indicatorsoorten toe te passen. Met 2 keer per jaar maaien en behoud van één strook in de winter zorgt dit voor een toename van insecten en vogels in het gebied. Verder pleiten zij voor het aanleggen van een keverbank. Inmiddels heeft de vereniging in een ander deel van Reusel-De Mierden hier goede ervaring mee. Bij de loofbomen vragen zij te kiezen uit de inlandse soorten. Door het toepassen van een zoomvegetatie vorm je een geleidelijke overgang naar het bestaande bos.

Vraag: wie gaat dit bijhouden?

Bij het inrichtingsplan hoort een beheersplan waarin staat omschreven hoe en door wie dit bijgehouden wordt. Daarvoor moet ook geld vrij gemaakt worden zowel vanuit het project als vanuit andere potjes. Er zijn mogelijkheden van financiële ondersteuning vanuit het GOB (Groen Ontwikkelfonds Brabant).

Vraag: de groene gebieden zijn nu ingetekend voor kruidenrijkgrasland hetgeen voor meer insecten en vogels zorgt maar kan dit dicht bij de molens niet beter ingepland worden met bos zodat de vogels minder aanvaring hebben met de windmolens?

De landelijke cijfers wijzen uit dat aanvaringen van vogels met windmolens minimaal is, afhankelijk van het type vogel en type windmolen. In de omgeving is er voldoende bos aanwezig waardoor de biodiversiteit met kruidenrijkgrasland en struweel beplanting belangrijker is.

Vraag: is er een permanente opstelplaats?

Afhankelijk van het turbine type moet er een doorlatende oppervlakteverharding aangelegd worden van ca. 40x30 meter.

Aandachtspunt: zie deze inrichting als een kans voor de omvorming voor dit gebied.

Molens staan voor maximaal 25 jaar in dit gebied en niemand weet wat er dan bestaat aan energiebronnen dus of er daarna nog nieuwe molens komen. Bosbouw denkt 80 jaar vooruit en houdt bij de boomaanplant ook rekening met temperatuurstijging dus graag denken aan een integraalplan richting het jaar 2100.

Vraag: hoe ziet de provincie dit plan?

De wettelijke compensatie moet ingericht worden met het beheer type volgens de voorschriften van de provincie maar de rest van de 60 ha in het gebied kunnen we aanleggen zoals we zelf willen.

Gebied gedragen randvoorwaarden (waterconversatie – diversiteit – bodemkwaliteit - recreatief medegebruik – agrarisch medegebruik - beheersplan) moeten worden opgesteld in samenwerking met de diverse partijen.

Vraag: passen voedselbossen in dit gebied, op andere locaties wordt hiermee geëxperimenteerd en kunnen wij daar ook iets mee?

Staat genoteerd en wordt meegenomen.

Jacob vult aan dat hij na één jaar strokenteelt al onverwacht resultaat ziet. Te denken valt aan biodiversiteit, organische stoffen, bodemkwaliteit, bodemstructuur, effecten van natuurlijke vijanden op gewas en onkruidbestrijding.

Deze klankbordgroep bijeenkomst stond in het teken van de natuurcompensatie en de gebiedsontwikkeling en met de input van Jan Rots (Bosgroep) en Piet Peijs (namens de bijen en weidevogels) hebben wij al een idee gekregen welke mogelijkheden er liggen maar een oproep aan alle klankbordgroep leden en andere medegebruikers van het gebied om mee te denken in de kansen **actie allen**

5.	<p>Rondvraag:</p> <p>1.) Zie de kansen in dit gebied maar geef allemaal de randvoorwaarden aan. Voorzitter vraagt iedereen, ook na afloop van deze bijeenkomst ideeën te mailen naar secretariaat van het windmolenpark - actie allen</p> <p>2.) Voedselbos blijkt onbekend te zijn bij een aantal leden – Ingrid zegt toe informatie te mailen en heeft deze actie inmiddels opgevolgd.</p> <p>3.) Werkgroep omwonende heeft een aantal vragen en mailt deze naar Marja met verzoek hierop te reageren</p> <p>Onder dankzegging van ieders inbreng en speciale dank aan Jan Rots & Piet Peijs voor de heldere toelichting, sluit de voorzitter de bijeenkomst om 22.12 uur.</p>
----	--

Volgende klankbordgroep bijeenkomst: is geen afspraak voor gemaakt.

Bijlage:

- 1.) Presentielijst KBG 15-01-2020
- 2.) PowerPoint Presentatie 15-01-2020
- 3.) Vragen en antwoorden werkgroep omwonende

Actiepunten

nr.	d.d.	Trekker	Actie	Voortgang
	2019			
7	13-02	Daan	Opvragen bij de gemeente hoeveel huishoudens al zelfvoorzienend zijn in de gemeente RDM	23 april - Marja heeft op 29 april met Daan gemaild
8	13-02	Daan	Geluidsartikelen van de Provincie naar Marja mailen ter verspreiding en publicatie op de website	23 april – Marja heeft op 29 april met Daan gemaild
11	03-07	Henk	Eindrapportage Clémence Roosen is opgevraagd bij de gemeente maar nog niet ontvangen – Henk houdt een vinger aan de pols	
12	03-07	Henk	Resultaten inventarisatie mogelijkheden omgevingsfonds bespreken met gemeente	
	2020			
1	15-01	Allen	Input en ideeën voor de verdere invulling van het natuur compensatieplan	
2	15-01	Allen	Input e ideeën voor de verdere uitwerking van het gebiedsontwikkelingsplan	
3				